

INGEKOMEN 09 MEI 2016

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 10048 8000 GA Zwolle

Stichting Openbaar Onderwijs Dordrecht
Postbus 8007
3301 CA Dordrecht

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6060

F 088 669 6050

www.onderwijsinspectie.nl

Contact

mevr. H. Verdaasdonk
Medewerker toezicht

T 6263

h.verdaasdonk-jacob@owinsp.nl

Datum 25 april 2016

Betreft Aanbieding definitief rapport onderzoek naar kwaliteitsverbetering

Onze referentie

4815042/41397/24PY-02/hv

Bijlage(n)

Definitief rapport van bevindingen
onderzoek naar
kwaliteitsverbetering

Geacht college,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het onderzoek naar kwaliteitsverbetering dat de inspectie in het kader van het traject van intensief toezicht heeft uitgevoerd op het Stedelijk Dalton Lyceum VMBO Vakcollege, afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg op 14 december 2015 en 4 februari 2016. Wij gaan ervan uit dat u de betreffende vestiging en de medezeggenschapsraad en/of de Raad van Toezicht direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Het conceptrapport is naar aanleiding van uw reactie niet aangepast.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Hoogachtend,

mevr. C. van de Geijn,
inspecteur van het Onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING KADER 2012

Stedelijk Dalton Lyceum, Leerpark
VMBOB
VMBOK

Plaats	:	Dordrecht
BRIN nummer	:	24PY C3
BRIN nummer	:	24PY 02 VMBOB
BRIN nummer	:	24PY 02 VMBOK
Onderzoeksnummer	:	288593
Datum onderzoek	:	14 december 2015 - 4 februari 2016
Datum vaststelling	:	25 april 2016

INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 14 december 2015 en 4 februari 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op het Stedelijk Dalton Lyceum, locatie Leerpark. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 1 november 2012 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces, op het Stedelijk Dalton Lyceum, Leerpark, afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 8 januari 2013. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard.

Toezichthistorie

In de periode 2009-2011 heeft de afdeling vmbo basisberoepsgerichte leerweg onder verscherpt toezicht gestaan vanwege onvoldoende opbrengsten. In 2009 was deze afdeling zeer zwak. In 2011 kreeg de afdeling vmbo basisberoepsgerichte leerweg een basisarrangement. In 2012 waren de opbrengsten echter weer onvoldoende.

De afdeling vmbo kaderberoepsgerichte leerweg heeft sinds 2010 onvoldoende opbrengsten. De inspectie heeft haar toezicht sindsdien geïntensiveerd.

Op 16 oktober 2014 heeft de inspectie een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd en stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces, op het Stedelijk Dalton Lyceum, Leerpark, afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.

De resultaten zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 16 januari 2015. De kwaliteit van het onderwijs is toen wederom als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar geïntensiveerde toezicht met één jaar verlengd. De inspectie heeft met het bestuur de afspraak gemaakt dat het

onderwijs in 2016 weer van voldoende kwaliteit moet zijn, anders wordt het arrangement verzwakt naar zeer zwak.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen.
- Gesprekken met de directie, leraren, leerlingen en zorgfunctionarissen over de kwaliteit van het onderwijs en de onderliggende indicatoren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: resultaten, onderwijsproces en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

BEVINDINGEN

Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

24PY|02|VMBOB - VMBOB

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.		1	2	3	4	5
1.1*	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.1*	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-b.				•	
1.2.2*	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-k.			•		
1.3.1*	De leerlingen van de opleiding vmbo-b behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.3.2*	De leerlingen van de opleiding vmbo-k behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.		•			

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.		1	2	3	4	5
1.4.1*	Bij de opleiding vmbo-b zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		
1.4.2*	Bij de opleiding vmbo-k zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.		1	2	3	4
2.1.1*	De aangeboden leerinhouden voldoen aan de wettelijke vereisten van artikel 11 a-f WVO.			•	
2.2*	De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	
2.3*	De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			•	

Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen		1	2	3	4
4.4*	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.7*	Het personeel van de school zorgt ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	
4.8*	De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.			•	

De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteit efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen passende zorg		1	2	3	4
8.2*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	

De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van haar leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.			•	

Wet- en regelgeving		Voldoet	Voldoet niet
N.4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en beide voldoen inhoudelijk aan de wettelijke vereisten (Eindexamenbesluit art. 31).	•	
N.5	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).	•	

Beschouwing

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg van het Stedelijk Dalton Lyceum beoordelen wij weer als voldoende.

- De opbrengsten zijn gemeten over drie jaar voldoende.
- Het onderwijsproces, waaronder ook de ondersteuning en begeleiding is van voldoende kwaliteit.
- De tijdens vorige onderzoeken opgemerkte onrust in de school alsook tijdens de lessen is sterk verminderd.
- De school brengt met het systeem "Klas in beeld" in kaart welke onderwijsbehoefte groepen en individuele leerlingen hebben. Dit biedt de basis om het opbrengstgericht werken te versterken.
- De kwaliteitszorg is eveneens van voldoende kwaliteit. Het verbeterplan is verwerkt in het schoolplan en wordt uitgevoerd.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Resultaten

De opbrengsten van de afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg zijn voldoende. Dit is gebaseerd op de scores zoals weergegeven op het opbrengstenoordeel 2015. De inspectie heeft bij dit onderzoek eveneens de gegevens uit het nieuwe resultatenmodel betrokken, waarmee wij vanaf 2016 gaan werken.

Het rendement van de onderbouw is gemeten over drie jaar voldoende. Maar de onderliggende gegevens laten zien dat in de onderbouw nog steeds te veel leerlingen blijven zitten. Dit wordt bevestigd in het nieuwe resultatenmodel. De schoolleiding heeft, op ons verzoek, over het schooljaar 2014-2015 het percentage zittenblijven in de eerste twee leerjaren berekend. Deze berekening komt niet overeen met de gegevens die de voorinzage van de resultaten 2016 laat zien. Het toont een negatieve trend over drie jaar bezien. Dit geeft aan dat aandacht voor het zittenblijven in de onderbouw en de determinatie de komende jaren geboden blijft.

Het rendement van de bovenbouw is in beide leerwegen voldoende. Leerlingen doorlopen de laatste twee jaar veelal zonder vertraging. Echter bij de basisberoepsgerichte leerweg zien we bij de voorinzage 2016 een neerwaartse trend. Het resultaat over drie jaar gemeten ligt nog boven de norm, maar het resultaat over het schooljaar 2014-2015 ligt onder de norm.

Het gemiddelde cijfer voor het centraal examen van de vmbo basisberoepsgerichte leerweg ligt gemeten over drie jaar (6.32) boven de norm (6.22). Maar er is wel sprake van een dalende tendens. Het examencijfer van de kaderberoepsgerichte leerweg (6.08) ligt onder de norm (6.11) en daarom is de school opbrengstgerichter gaan werken in de examenklassen. In 2015 zijn daardoor alweer resultaten behaald die boven de norm liggen. Het verschil tussen het gemiddelde cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen is voor beide leerwegen binnen de norm van 0.5 die de inspectie stelt.

De schoolleiding heeft maatregelen getroffen om tot minder zittenblijvers in de onderbouw en met de kaderberoepsgerichte leerweg tot een hoger examenresultaat te komen. De schoolleiding heeft interventies gepleegd bij een aantal secties. Ook is er een vak uit het aanbod geschrapt. Daarnaast zijn de programma's van toetsing en afsluiting geëvalueerd en bijgesteld. Een andere maatregel is dat komend schooljaar het aantal toetsperiodes wordt uitgebreid van drie naar vier. Het systeem ("Klas in Beeld") dat de school heeft ingevoerd ten behoeve van het opbrengstgericht werken biedt handvatten om het

zittenblijven en de determinatie te doorgronden en op termijn duurzaam te verbeteren.

Onderwijsproces

Wij beoordelen het onderwijsproces als voldoende. De lestijd wordt efficiënt gebruikt. De uitleg die docenten geven is over het algemeen duidelijk. Hierbij worden ook voorbeelden uit de belevingswereld van de leerlingen gebruikt die de uitleg ondersteunen. Dit helpt om de voor leerlingen abstracte theorie, concreet te maken. De inzet van moderne ict-technieken en leermiddelen draagt hier positief aan bij. De actieve betrokkenheid en taakgerichtheid van de leerlingen zijn verbeterd in vergelijking met vorige onderzoeken. Er is minder sprake van ordeverstoringen en onrust, maar dit behoeft blijvende aandacht. Het is, na ingrijpen door de schoolleiding, rustiger in de school en de klas.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt onder andere gemeten met behulp van genormeerde toetsen. Deze resultaten, de cijfers voor toetsen en gegevens uit voorgaande leerjaren zijn in handzame overzichten per klas samengevat. Die overzichten geven inzicht in de kenmerken van de klas en de individuele leerlingen. De teamleiders hebben dit systeem ontworpen en tot nog toe ingevuld en geanalyseerd. Alle docenten zijn bekend met het systeem en gebruiken de data in de voorbereiding van de les. Mentoren worden geschoold om dit overzicht voor hun klas bij te houden, te interpreteren en te gebruiken.

Kwaliteitszorg

Wij beoordelen de kwaliteitszorg als voldoende. De school werkt voldoende systematisch en planmatig binnen haar kwaliteitszorg. Ze stelt (tussen)doelen, evalueert deze, stelt het beleid bij of borgt de bereikte resultaten in haar afspraken en werkwijzen. Het bestuur schrijft op dit moment het nieuwe strategische beleidsplan. De locaties schrijven op basis van dit beleidsplan hun schoolplannen, jaarplannen, teamplannen e.d. De onderscheiden locaties en managementteams zijn vergaand gemandateerd en in principe integraal verantwoordelijk. Het bestuur stelt jaarlijks managementafspraken vast met de schoolleiders. Aan de hand van rapportages en gesprekken verantwoorden zij zich over de behaalde resultaten. De kwaliteitsmedewerker van het bestuur ondersteunt de managementteams met analyses en data. De verwachting van het bestuur is dat deze ondersteuning op langere termijn niet meer nodig zal zijn.

De resultaten worden periodiek geëvalueerd. Maar de school werkt nog onvoldoende doelgericht aan de verbetering van de resultaten. De school heeft

zicht op haar individuele leerlingen alsook op de groepen door het systeem "Klas in beeld". Deze overzichten worden nu nog door de schoolleiding bijgewerkt. Het is de bedoeling dat de mentoren dit voor hun klas gaan bijhouden, interpreteren en evalueren. De ervaringen van de docenten met deze overzichten zijn positief. Het ondersteunt hen bij de voorbereiding en uitvoering van de lessen.

In het schoolplan van de locatie Leerpark is het verdiepen van het opbrengstgericht werken als één van de speerpunten voor de komende planperiode beschreven. Daarnaast ligt de prioriteit bij de inrichting van het concept Vakcollege en de ondernemende school en het implementeren van de nieuwe vmbo-examenprogramma's. De beroepsgerichte afdelingen werken samen met de mbo-instelling die in hetzelfde gebouw is gehuisvest. Deze samenwerking is onder andere gericht op afstemming van doorgaande leerlijnen.

Het team van de locatie Leerpark heeft als logisch gevolg van de afgekeurde fusie met het Insula College veel energie en tijd aan het herinrichten van de onderwijskundige organisatie en het gebouw van de locatie besteed. De uitvoering van het onderwijskundige verbeterplan is daarmee gedeeltelijk onder druk komen staan. Het verbeterplan is integraal onderdeel van het schoolplan gemaakt om de bereikte kwaliteit van het onderwijs verder te versterken en duurzaam te borgen.

Wij vinden dat de voorwaarden om het onderwijs en de resultaten verder duurzaam te verbeteren aanwezig zijn. Teamleiders observeren ten minste twee keer per jaar een les bij alle docenten. De lesbezoeken worden nabesproken en betrokken bij het ontwikkelgesprek. Ook de resultaten zijn onderwerp van gesprek. In een aantal gevallen heeft de schoolleiding een interventie gepleegd, hetgeen in sommige gevallen heeft geleid tot het verbreken van het dienstverband. Ook bevraagt de schoolleiding met behulp van enquêtes leerlingen, ouders en het personeel op het welbevinden. De uitkomsten van deze peilingen worden geanalyseerd en betrokken bij de onderwijskundige ontwikkelingen.

TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan het Stedelijk Dalton Lyceum, locatie Leerpark, afdelingen vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.